

Dienst Uitvoering Onderwijs
Ministerie van Onderwijs, Cultuur en
Wetenschap

> Retouradres Postbus 30205 2500 GE Den Haag

Hogeschool KPZ
College van Bestuur
drs. I. Lammerse
Ten Oeverstraat 68
8012 EW ZWOLLE

Rijnstraat 50
2515 XP Den Haag

www.duo.nl/zakelijk/oneens-met-duo

Onze referentie
BC2100127/3

Uw referentie
20210430/1/EF/9RUSA2RU

Zaaknummer
BC2100127

Datum **21 JULI 2021**
Betreft Beslissing op bezwaar

Geacht bestuur,

Bij brief van 8 februari 2021, door de Commissie Doelmatigheid Hoger Onderwijs (hierna: CDHO) ontvangen op 8 februari 2021, hebt u mij het voornemen voorgelegd om de hbo-masteropleiding Leiderschap en Innovatie Kind en Educatie (hierna: MLIKE) als bekostigde opleiding te verzorgen in Zwolle.

Bij brief van 8 maart 2021, kenmerk 2021/012, heeft de CDHO mij negatief geadviseerd over uw aanvraag.

Bij besluit van 25 maart 2021 heb ik besloten niet in te stemmen met uw voornemen om de hbo-masteropleiding MLIKE als bekostigde opleiding te verzorgen in Zwolle.

Bij brief van 30 april 2021 hebt u bezwaar gemaakt tegen dit besluit.

Op 22 juni 2021 hebt u uw bezwaren mondeling toegelicht.

Met deze brief wordt op uw bezwaar beslist.

Besluit

Ik verklaar uw bezwaarschrift ongegrond. Alles samengenomen, zie ik in uw bezwaren geen aanleiding om mijn besluit van 25 maart 2021 te herzien. Ik constateer dat het advies van de CDHO zorgvuldig tot stand is gekomen en dat hetgeen de CDHO heeft overwogen omtrent de macrodoelmatigheid van de voorgenomen hbo-masteropleiding MLIKE voldoende gemotiveerd en inhoudelijk concludent is. Ik heb ter motivering van mijn besluit terecht naar dit advies verwezen.

Voor de onderbouwing van dit besluit verwijs ik u naar de onderstaande overwegingen.

Overwegingen

In uw bezwaarschrift en tijdens de hoorzitting hebt u aangegeven dat u sinds 2015 met instellingen in de regio een bestuurlijke verkenning rond het thema "kindberoepen" bent gestart. Het werkveld heeft bij alle initiatieven een grote rol gespeeld en u wilt binnen uw instelling opleiden voor de (toekomstige) vraag binnen het werkveld. Dat deze vraag binnen het werkveld speelt, blijkt naar uw mening uit het werkveldonderzoek.

U hebt samengevat twee bezwaargronden aangevoerd.

1. Beoordeling van het verwant opleidingsaanbod
 - a. U bent van mening dat de CDHO de masters Master Leren en Innoveren, Master Learning en Innovation, Master Educational Leadership, Master Education and Child Studies, Master Jeugdzorg, Master Social Work ten onrechte als (sterk) verwant opleidingsaanbod heeft aangemerkt, omdat deze masters naar uw oordeel op één (markt)sector zijn gericht en de voorgenomen master MLIKE een 'bovensectorale' master betreft. U meent dat iemand die monosectoraal is opgeleid alles vanuit één gezichtspunt bekijkt, terwijl de afgestudeerden van de master MLIKE juist bruggenbouwers moeten worden naar andere sectoren en het samenwerken moeten gaan vormgeven.
 - b. De CDHO heeft volgens u de masters Master Pedagogiek, Master Pedagogische wetenschappen en de Master Onderwijswetenschappen eveneens ten onrechte als sterk verwant opleidingsaanbod aangemerkt, omdat u van mening bent dat deze masters gericht zijn op één vakgebied en geen leiderschapscomponent kennen.

- c. U vindt dat de CDHO de Master Interprofessioneel werken met Jeugd ten onrechte als aanverwant aan de master MLIKE heeft beschouwd. Deze master is met hetzelfde ontwerpteam van de Campus Kind en Educatie ontwikkeld als van de voorgenomen master MLIKE en u hebt met het werkveld nadrukkelijk gekeken naar ruimte in het bestel.
- d. Volgens u heeft de CDHO de Master Community Development ten onrechte als aanverwant aan de master MLIKE beschouwd, omdat deze master inhoudelijk is gericht op volwassenen die met elkaar samenwerken in het belang van betere leefbaarheid in kernen en de beoogde master MLIKE daarentegen is gericht op kinderen en jeugd en op de sectoren die met deze doelgroep werken.
- e. Tenslotte heeft de CDHO ten onrechte de Master Innovatie in Zorg en Welzijn als aanverwant aan de beoogde master MLIKE beschouwd, omdat deze master een andere doelgroep bedient namelijk de volwassen- en ouderenzorg, aldus u.

2. Ruimte in het landelijk aanbod

De laatste bezwaargrond is gericht tegen het advies voor zover daarin is overwogen dat de instroom in de aangevraagde master MLIKE ten koste zal gaan van het bestaand landelijk opleidingsaanbod. Volgens U heeft de CDHO bij de beoordeling van de ruimte in het landelijk aanbod miskend dat het sectorakkoord Hoger Onderwijs (2018) vermeldt dat hogescholen het aanbod aan masters verder zullen uitbouwen en in het macrodoelmatigheidsbeleid hiervoor ruimte wordt geboden, door niet alleen te kijken naar de landelijke arbeidsmarktbehoefte en de ruimte voor een opleiding die daaruit volgt, maar ook de regionale situatie goed mee dient te worden meegewogen. Verder geeft u aan dat er geen zienswijzen zijn ingediend. Daarnaast werkt u nauw samen met Hogeschool Viaa bij de ontwikkeling van opleidingen. U voert onder verwijzing naar het werkveldonderzoeksrapport van Van den Brandhof tot slot aan dat regionale partners forse aantallen voor instroom noemen. Zij geven aan dat zij deze aantallen inschatten voor de MLIKE en niet voor andere opleidingen. U vraagt zich af waarom de voorgenomen master ten koste zou gaan van andere opleidingen.

Hierover merk ik het volgende op.

Algemeen

Uit de Regeling macrodoelmatigheid hoger onderwijs (hierna: de Regeling) blijkt dat ik instem met een voornemen tot het verzorgen van een nieuwe opleiding of het starten van een nevenvestiging, indien het instellingsbestuur heeft aangetoond dat er een behoefte bestaat aan de opleiding, zijnde een arbeidsmarktbehoefte al dan niet in combinatie met een maatschappelijke behoefte of een wetenschappelijke behoefte en dat in deze behoefte niet door het bestaande opleidingsaanbod wordt voorzien.

Voor wat betreft het tweede criterium, namelijk of in de behoefte aan de opleiding niet al wordt voorzien door het reeds bestaande aanbod, is in de toelichting op de Regeling aangegeven dat het aan de instelling is om overtuigend te beargumenteren dat er nog voldoende ruimte is voor een nieuwe opleiding, dan wel nevenvestiging in het landelijke aanbod. Volgens de toelichting op de Regeling is verwant aanbod onderwijsaanbod dat inhoudelijk sterk met elkaar overeenkomt en opleidt tot (min of meer) dezelfde beroepen.

Naar aanleiding van de gronden

1. Beoordeling van het verwant opleidingsaanbod

a. De CDHO heeft de masters Master Leren en Innoveren, Master Learning en Innovation, Master Educational Leadership, Master Jeugdzorg, Master Social Work als sterk verwant opleidingsaanbod aangemerkt, omdat zij een soortgelijke instroomdoelgroep bedienen, de programma's een substantiële overlap vertonen met het programma van de voorgenomen opleiding en studenten voor (min of meer) dezelfde beroepen worden opgeleid. De CDHO heeft hierover in haar advies het volgende overwogen. De masters Leren en Innoveren en Learning & Innovation richt zich op de leraar of docent in de school en kent een inhoudelijke overlap wat betreft de vakken over innovatie, informeel leiderschap in het onderwijs en leren denken en handelen op masterniveau.

De CDHO heeft de Master Education and Child Studies - ondanks het feit dat deze master niet specifiek is gericht op leiderschap - als verwant beschouwd, omdat zij opereert op het snijvlak van onderwijs, opvoeding en zorg en deels dezelfde instroomdoelgroep bedient (na afronding van een premastertraject).

De studenten van Master Jeugdzorg en Master Social Work worden onder meer opgeleid tot teamleider of 'leading professional' binnen de jeugdzorg en jeugdhulpverlening, waar zij professionaliserings- en veranderprocessen kunnen aansturen.

U betoogt dat voornoemde masters zijn gericht op één (markt)sector en de voorgenomen master MLIKE daarentegen een 'bovensectorale' master betreft. De voorgenomen master MLIKE richt zich op meerdere arbeidsmarktsegmenten waar de sterk verwante opleidingen slechts één van diezelfde arbeidsmarktsegmenten bedienen, maar dit laat onverlet dat de voorgenomen master MLIKE studenten opleidt voor (min of meer) dezelfde beroepen als de hierboven genoemde masters. U hebt in uw bezwaarschrift en op de hoorzitting geen argumenten aangevoerd die aanleiding geven tot een ander oordeel.

- b. In het advies van de CDHO is onderkend dat deze masters niet specifiek zijn gericht op leiderschap, maar dat zij net als de voorgenomen master MLIKE wel opereren op het snijvlak van onderwijs, opvoeding en zorg en afgestudeerden aldus zouden kunnen opteren voor leidinggevende functies in de sectoren educatie, kinderopvang, sociaal werk en jeugdzorg. Om deze reden zijn deze masters door de commissie niet als *sterk verwant*, maar wel als *aanverwant* beschouwd. De master Onderwijswetenschappen, gericht op het bestuderen van het leerproces en het ontwikkelen van onderwijsstrategieën en lesmethodes, heeft de CDHO eveneens als aanverwant beschouwd. Het feit dat voornoemde masters geen leiderschapscomponent kennen heeft de CDHO aldus onderkend en betrokken bij haar beoordeling. U hebt in uw bezwaarschrift en op de hoorzitting niet aangetoond dat de CDHO dit verkeerd beoordeeld heeft.
- c. De Master Interprofessioneel werken met Jeugd richt zich op professionals die interprofessioneel en systemisch willen leren werken met jeugdigen en kent een inhoudelijke overlap wat betreft het interprofessioneel werken en in het op masterniveau leren denken en handelen. Daarmee in het advies voldoende gemotiveerd dat en waarom de Master interprofessioneel werken met Jeugd van Hogeschool Viaa als sterk verwant aanbod is aangemerkt. De omstandigheid dat deze master in nauwe samenwerking met u tot stand is gekomen maakt niet dat deze master om die reden niet als verwant aangemerkt had mogen. Verder hebt u geen inhoudelijke argumenten aangedragen waarom deze master niet als sterk verwant aangemerkt had mogen worden.

- d. De CDHO heeft de master Community Development als sterk verwant aangemerkt, omdat deze master een soortgelijke instroomdoelgroep bedient, omdat het programma een substantiële overlap vertoont met het programma van de voorgenomen opleiding en omdat zij haar studenten voor (min of meer) dezelfde beroepen opleidt. Daartoe is in het CDHO advies overwogen dat de master Community Development is gericht op het welzijnswerk in de stedelijke omgeving en dat zij een inhoudelijke overlap kent wat betreft het leren denken en handelen op masterniveau en onder meer opleidt tot projectleider in diverse sectoren. Ik onderken dat er inhoudelijke verschillen zijn tussen beide opleidingen, maar met hetgeen u in bezwaar hebt aangevoerd hebt u niet aangetoond dat de verschillen in instroomdoelgroep, beroepen en inhoud zodanig zijn dat onterecht is vastgesteld dat beide opleidingen sterk verwant zijn.
- e. Ook de master Innovatie in zorg en welzijn van de Hogeschool Utrecht is als sterk verwant aangemerkt, omdat deze master een soortgelijke instroomdoelgroep bedient, omdat het programma een substantiële overlap vertoont met het programma van de voorgenomen opleiding en omdat zij haar studenten voor (min of meer) dezelfde beroepen opleidt. Deze master besteedt aandacht aan persoonlijke effectiviteit, leiderschap en strategische positionering en leidt op tot min of meer dezelfde beroepen onder meer als leidinggevende en procesmanager in de welzijnssector en gemeentes. Naar uw oordeel bedient deze master een andere doelgroep, te weten de volwassen- en ouderenzorg. Uit de website van de Hogeschool Utrecht is niet is af te leiden of deze master (enkel) is gericht op volwassen- en ouderenzorg en niet tevens op het welzijn van kinderen en jongeren. U hebt in bezwaar niet aangetoond dat deze master onterecht als sterk verwant is aangemerkt.

In bezwaar hebt u niet aangetoond dat het verwante opleidingsaanbod niet juist is beoordeeld. Ik ben van oordeel dat het advies van de CDHO op dit punt voldoende gemotiveerd is en ik heb terecht dit advies overgenomen.

2. Ruimte in het landelijk aanbod

De CDHO heeft in haar advies overwogen dat vestiging van de (voorgenomen) opleiding in bekostigde vorm in Zwolle mogelijk een negatief effect heeft op de landelijke spreiding van het onderwijsaanbod vanwege het feit dat de Christelijke Hogeschool Windesheim en Hogeschool Viaa in Zwolle de sterk verwante Master Learning & Innovation en de Master Interprofessioneel werken met Jeugd aanbieden. Het feit dat het sectorakkoord Hoger Onderwijs (2018) de uitrol van nieuwe hbo-masters stimuleert, laat onverlet dat ook bij hbo-masters wordt gekeken naar de spreiding van het opleidingsaanbod. U stelt zich voorts op het standpunt dat in het advies het veldwerkonderzoek van Van den Brandhof onvoldoende serieus is genomen. Het is niet duidelijk waarom dit onderzoek maakt dat vestiging van de voorgenomen master in Zwolle wel doelmatig zou moeten worden geacht. U hebt niet aangetoond dat er geen nadelige gevolgen zijn voor de spreiding van het landelijk onderwijsaanbod, niet door middel van dit onderzoek en ook niet vanwege het feit dat de Christelijke Hogeschool Windesheim en Hogeschool Viaa geen negatieve zienswijze hebben ingediend.

Tot slot hebt u gewezen op een tweetal e-mailberichten waarin Hogeschool Viaa en Landstede Groep uw bezwaarschrift ondersteunen. Voor zover u hiermee beoogt te betogen dat de voorgenomen master niet ten koste zal gaan van de master Interprofessioneel werken met de Jeugd die door Hogeschool Viaa wordt aangeboden, ben ik van mening dat dit niet kan afdoen aan het oordeel dat de bestaande verwante opleidingen reeds kunnen voorzien in de enige arbeidsmarktbehoefte en maatschappelijke behoefte die u aannemelijk hebt gemaakt. Bovendien blijft staan dat de realisatie van MLIKE in Zwolle mogelijk een nadelig effect kan hebben op de landelijke spreiding van het onderwijsaanbod vanwege de vestiging in Zwolle van de sterk verwante master Learning & Innovation.

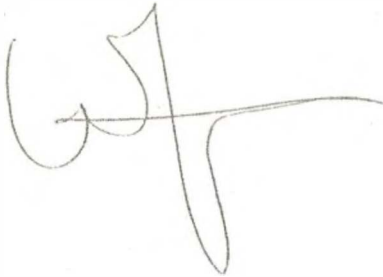
Conclusie

Alles samengenomen, zie ik in uw bezwaren geen aanleiding om terug te komen op mijn besluit. U hebt in bezwaar niet aangetoond dat er geen sprake is van aanverwant opleidingsaanbod en dat er ruimte is in het landelijk aanbod.

Relevante wetsartikelen

Voor de relevante wetsartikelen verwijs ik naar artikel 4 van de Regeling macrodoelmatigheid hoger onderwijs (www.wetten.nl).

Hoogachtend,
de minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap,
namens deze,
de hoofddirecteur Financiën & Services van de Dienst uitvoering Onderwijs,

A handwritten signature in black ink, consisting of a stylized 'W' followed by a vertical line and a horizontal stroke extending to the right.

W.J. Westerbeek

U kunt tegen deze beschikking beroep instellen bij de sector bestuursrecht van de Rechtbank Overijssel, postbus 10067, 8000 GB ZWOLLE. Het beroepschrift moet binnen 6 weken na de dag waarop de beschikking u is toegezonden aan de rechtbank worden gestuurd.